

goethe

*commemorant el primer
centenari de la seva mort.*

Goethe va néixer a Francfort del Main el dia 28 d'agost de 1749. La seva vida fou senzilla i vulgar, però pregonament viscuda. La seva formidable cultura i el seu tracte agradable va fer que es voltés de les millors figures de l'època. La personalitat de Goethe fou múltiple. Tocà totes les tecles del món cultural: poesia, filosofia, teologia, matemàtiques, música, pintura, dibuix, botànica, etc. Qualsevol cosa el delectava i per tot arreu s'hi trobava bé. La natura fou el seu encís. Cap als vint-i-cinc anys s'enamorà amb deliri d'una dona. Al veure que aquella amor era impossible, fugí sobtadament de la seva amant. Al cap de pocs dies s'assabentà del suïcidi del seu amic Jerusalem, degut a una contrarietat amorosa. La nova el revoltà i va proporcionar-li una inspiració sublim. Escrigué, en quatre setmanes, un gran llibre: *Les desventures de Werther*. L'obra és un fidel reflexe del seu esperit. És la tràgica psicologia d'un enamorat. Amb l'aparició del Werther, que va commoure apassionadament a la joventut culta d'Europa, s'inicià una nova fase del romanticisme vuitcentista, la influència del qual damunt la literatura d'aquella època ha estat indiscutible. Goethe, després de viatjar per Itàlia i Suïssa, cap als quaranta anys, fou quan va escriure la seva immortal obra: *Faust*.

Tota la vida d'aquest home anava encaminada, sempre, vers la veritat. Fou un esperit d'una delicada sentimentalitat i d'una mentalitat extraordinària. Després de lliurar-se, durant la seva joventut, als estudis de la religió, arriba a persuadir-se d'una concepció panteística; la Natura fou el seu déu. En el transcurs de la seva existència va imposar-se com a suprema missió revelar i presentar a l'ànima humana en els seus variats aspectes. La millor manera de comprendre les seves obres és fer un estudi previ de la seva biografia, per tal com la seva vida, ultra, ésser una veritable obra d'art, és també una complexa lluita entre les seves múltiples personalitats. Goethe no sols és una de les figures més grans del

poble teutònic, sinó també un dels genis més formidables que hagi produït la Humanitat. Va arribar a viure vuitanta quatre anys. El seu pas per la terra serà inesborrable. Morí a Weimar el dia 22 de març de 1832, a les onze hores del matí.

S'arreglen plomes estilogràfiques
Llibreria Batllósera
GALAN, 2

sociologia

Seguint *la humanitat* la trajectòria d'un més perfecte sistema social, és imprescindiblement necessari imposar, si volem implantar-lo en el més perfecte ordre, una nova moral; dotar als individus de la necessària intel·ligència per allunyar tota mena de supersticions, que no fan altra cosa que cohibir les consciències; sostroure-los del tradicionalisme que sols serveix per a desviar-los del camí del progrés.

Què en traurem de canviar el decorat social si no li donem una nova estructuració? Què ha ocorregut fins ara? La prova no pot ésser més patent:

Què en farem de crear nombroses escoles si no donem un caire a l'ensenyança? Els infants podran saber més de llegir i escriure, però sempre estaran al mateix nivell de barbàrie.

Una de les primeres necessitats, i això ho he dit abans a *Empordà Federal*, que cal dur a terme immediatament, és la referent al sexualisme, avui dia tan corromput per una sèrie de moralitats i lleis, que ja no ocupa el lloc que per natural li correspon.

La moral sexual que tantes i tantes traves oposa a aquest acte natural del qual ni les plantes poden sostroure-se'n, permet que l'individu s'iniciï pels seus propis mitjans amb la més completaria ignorància, trobant en la seva aventura la dolorosa paga que difícilment guarirà. Nosaltres hem de procurar que el jove quan arribi a la pubertat no desconexi els principals mitjans per preservar-se d'aquesta malura que degenera la nostra raça; fins a l'extrem d'ésser actualment 60 anys l'edat mitja de vida, per 80 anys

que era, fa una centúria. Farem el possible per donar més llibertat així que els joves abusin de la masturbació que tan perjudica a la seva salut.

Dóna pena veure el gran nombre de joves menors de vint-i-un anys que ja han sofert l'amarga prova de la seva iniciació en antres de prostitutes. Joves que mancats dels coneixements - que aquesta absurda moral els priva d'adquirir - per poder prevenir-se contra les malalties venèries. Aleshores faltats de mitjans materials i mancats de valor per a dir-ho als seus pares, escolten els consells (dits amb bona intenció) d'amics o coneguts i d'amagat d'ells, i sense dur el règim alimentari que cal en aquests casos, s'han guarit malament la malura, i els ocasiona, tard o aviat, una sífilis que rarament sol guarir-se.

Per ella mateixa la malaltia ja és greu, però ho és més encara si tenim en compte que la sífilis és hereditària; que el 80 per %, dels avortaments, morts abans dels cinc anys i esguerrats ho són per aquesta causa.

Com que cap persona més o menys autoritzada no ha emprès aquesta tasca de divulgació social tan necessària en els actuals moments, procuraré fer-ho jo dintre els meus petits coneixements, amb la seguretat de trobar l'ajut en tots aquells que més o menys puguin fer-ho. No intento superar ningú. Estic convençut que la majoria coneixerà millor que jo aquests problemes; espero solament donar llum als pocs que puguin desconèixer-ho. Crec també, que tothom allunyarà qualsevol idea pornogràfica que trobi als meus escrits, ja que és impossible ometre alguns mots si volem obtenir un major perfil.

PERE BELLOSTES.

Felicitem a mossèn Lluís, mossèn Burgas i tots els mossens setmesons de "La Veu de l'Empordà" que amb la seva campanya baixa de sostre han fet possible que passés un corrent laïcitzador per la nostra ciutat que de tan enervant gairebé els ha socarimat la sotana.
